

til Forbundet. Man har ganske vist hævdet, at en Stat, som ønsker at faa Andel i de i Forbundspagten hjemlede Goder, og saa maa tage sin Andel af de dermed forbundne Byrder. Man har endvidere gjort gældende, at det i og for sig er enhver Stats moralske Pligt at være behjælpelig med at modarbejde Retsbrud, og at Neutralitet derfor ikke er noget holdbart Standpunkt udfra moralske og retlige Synspunkter. Disse Betragtninger bunder imidlertid i en Sammenblanding af de Grundsætninger, der i saa Henseende bør gælde for de enkelte Individuer og for Staterne, idet sidstnævnte, ogsaa naar et Retsbrud foreligger fuldt konstateret eller anerkendt, er stillet overfor et dobbelt Hensyn, nemlig paa den ene Side Rettens Haandhævelse og paa den anden Side Hensynet til Statens egne Borgere, d. v. s. Hensynet til, hvorvidt det under de foreliggende Omstændigheder vil være formaalstjenligt eller overhovedet muligt at bidrage til Rettens Haandhævelse uden samtidig at udsætte sine egne Borgere for Tab og Ødelæggelser, som slet ikke staar i noget rimeligt Forhold til de Bidrag, den paagældende Stat vil kunne yde i Retshaandhævelsens Tjeneste. Dertil kommer, at det i talrige Tilfælde vil være tvivlsomt, for ikke at sige umuligt at afgøre, hvem af de to tvistende Parter, der har Retten paa sin Side, og det er netop ud af saadanne Situationer, at det moderne Neutralitetsbegreb har udviklet sig. I denne Forbindelse maa det erindres, som allerede fremhævet ovenfor, at Forbundspagten ikke foreskriver noget om, hvorledes eller af hvem det skal konstateres, at det for den internationale Tvangsfuldbyrdelses Anvendelse afgørende Retsbrud foreligger. Dette Spørgsmaals Afgørelse er tværtimod overladt til hver enkelt Stats eget Skøn, og der vil da utvivlsomt i Fremtiden ligesom tidligere kunne tænkes Situationer, hvor Retsspørgsmaalet ingenlunde paa Forhaand er saa klart, som Forbundspagten herhenhørende Bestemmelser forudsætter.

Det er allerede flere Gange omtalt, at de enkelte Forbundsmedlemmer ikke er pligtige til at tage Del i Anvendelsen af militære Tvangsmidler, og det Spørgsmaal frembyder sig da, om en saadan Undladelse — om ikke principielt, saa dog rent faktisk — kunde frembyde de samme Fordele for den paagældende Stat som en fuldstændig Neutralitet. Dette Spørgsmaal maa imidlertid besvares benægtende, forsaavidt de økonomiske og finansielle Forholdsregler under den moderne Krig har vist sig at spille en lige saa stor Rolle som de rent militære. Paa den anden Side kan man gøre gældende, at en virkelig Neutralitet paa det økonomiske og finansielle Omraade under de moderne Forhold kun meget vanskeligt lader sig gennemføre. Forsaavidt kunde det muligvis antages, at de neutrale Staters Stilling under en Forbunds-tvangsfuldbyrdelse ikke vilde blive væsentlig anderledes, end den har været under Verdenskrigen. Paa dette Punkt er det imidlertid Forpligtelsen til at indrømme Passage, som gør Udslaget, idet her den blotte Forpligtelse og deraf følgende Mulighed for, at Passage finder Sted, umiddelbart inddrager det neutrale Omraade i de krigsførendes strategiske Overvejelser og saaledes berøver det neutrale Omraade den Immunitet, som under hidtidige Krige og navnlig under Verdenskrigen har været af den allerstørste Betydning for de neutrale.

Ud fra de mindre Landes Synspunkt maa det derfor sikkert i Fremtiden som hidtil hævdes, at deres Andel i det internationale Liv og ligeledes deres Medvirken ved Modarbejdelsen af Retsbrud bør kunne finde Sted i saadanne Former, at de ikke udsættes for den umiddelbare Deltagelse i krigerske Forviklinger, der for dem, hvorledes end Krigsoperationernes Udfald iøvrigt bliver, næsten altid vil medføre ødelæggende Virkninger af langt dybere indgribende Art end for de store Lande, der desuden for sig kræver en afgørende Indflydelse paa Verdenspolitiken, som de mindre Lande for deres Vedkommende